

El paquet complet de Matas

El Govern balear, presidit per Jaume Matas, ha fet una mena de "paquet complet" per reivindicar davant Madrid: inversions per les obres projectades, finançament per a sanitat i educació i, fins i tot, la reforma de l'Estatut. I ha fixat el responsable de l'eventual bloqueig a què el pot sotmetre Madrid: el PSOE d'Antich.

Finançament especial per a sanitat i educació, diners per a les obres de noves infraestructures previstes i reforma de l'Estatut igual que qualsevol altra comunitat, "especialment que Catalunya". Tot això és el que vol el Govern balear. Així ho va dir, amb claredat, la vicepresidenta de l'executiu conservador, Rosa Estaràs, la setmana passada en el Parlament —en el debat d'una proposició del PSM sobre la reforma estatutària—. Es la doctrina de Jaume Matas, creada fàcticament després de la victòria socialista el març passat, i que ara ja està encunyada. El PP balear ho vol tot. Que algú demana una reforma d'Estatut? Ell també. Més finançament? Igualment. I, sobretot, l'exigència que el Govern espanyol tenguí un tracte "lleial" amb l'executiu illenc i, en raó d'això, doni tot el finançament que s'havia pactat o fins i tot emparaulat amb l'anterior Govern, el d'Aznar.

Obres. Les diverses obres previstes pel Govern balear són de gran envergadura i tipus diversos. Es poden resumir, però, bàsicament, en carreteres i la connexió amb la Península per portar gas i electricitat a través d'una canalització i cable. En el cas d'algunes carreteres a Mallorca, fins i tot, ja s'han començat, però el problema fonamental és que han aixecat una gran contestació social, sobretot l'autovia entre Inca i sa Pobla i el segon cinturó d'autovia de Palma. Són aquestes, entre d'altres, les infraestructures que provocaren la gran manifestació, a la capital, del 14 de febrer. Tot just passades les eleccions, Matas va fer una jugada molt hàbil: convocà Francesc Antich, tot just elegit diputat a Madrid,

sense agenda prèvia. El socialista es trobà amb una oferta damunt la taula d'un pacte per negociar les infraestructures. En la pràctica, el conservador erigí Antich en una mena de pont entre els governs balear i espanyol. Sense adonar-se de la trampa, el socialista, tot i dir que això eren qüestions que calia negociar entre els dos executius, deixà que políticament Matas li fixàs la imatge de ser el responsable d'una eventual manca de col·laboració de Madrid. Oficialment, el president balear ha dit una i altra vegada que està "segur" que no hi haurà bloqueig del govern de Zapatero cap a Balears. Al mateix temps, Matas ordenà que cada Conselleria establís les prioritats de peticions a Madrid. És el que s'ha fet aquests dos mesos. Ara, doncs, el govern popular balear metralla l'executiu del PSOE amb peticions de tot tipus. De Madrid, han arribat a Balears alguns ministres que, davant de les reivindicacions, han donat respostes contradictòries, com és el cas de Jordi Sevilla, d'Administracions Públiques, i de Cristina Narbona, de Medi Ambient. Mentre que el primer donava per fet que hi hauria col·laboració i els projectes decidits podrien tirar endavant, la segona introduïa molts més matisos. Immediatament, el Govern balear se situava en posició defensiva. El conseller de Medi Ambient, Jaume Font, assegurava que no té cap dubte que tant les dessaladores d'aigua de mar com la política general que porta a terme no serà boicotejada per Narbona.

L'estratègia del PP balear queda clara. Considera que totes les obres anunciades són "imprescindibles" per al desenvolupament i modernització de Balears,

Jaume Matas, president balear, en una intervenció a la cambra illenca. El president del PP balear ha canviat de tàctica: d'oposar-se a tot aprofundiment autonòmic, ara vol tot el que qualsevol altra autonomia pugui aconseguir, "especialment -com diu-, Catalunya".

La nova estratègia del PP balear desborda en autonomisme el PSIB

ahora que reivindica el dret de decidir a Balears quines infraestructures s'han de fer i com, i exigeix "lleialtat" institucional al Govern socialista espanyol, de la qual fa responsable implícit Antich i el PSOE illenc. Si llavors hi ha canvis i no es pot fer alguna obra, el culpable ja està nítidament fixat.

Pel que fa a la connexió de gas i electricitat amb el continent, l'habilitat de Matas d'assenyalar culpables externs ha estat encara més intensa. Com que l'obra de connexió haurà de comptar amb l'acord del govern autonòmic del territori en el qual se situï el punt de partida peninsular, ha sabut arrancar al president Pasqual Maragall la promesa de suport absolut. Així ho va dir, amb claredat, el màxim responsable de la Generalitat de Catalunya el passat dia 7,

a Palma. Evidentment, la setmana passada ERC es desmarcava completament del socialista i anunciava la seva oposició absoluta que aquesta possible obra es faci a Catalunya, a causa del presumpte "gran impacte ambiental". Nova jugada, doncs, de Matas. Ja té un altre responsable aliè a assenyalar, en cas que no pugui acabar aquesta infraestructura.

I de la mateixa manera actua també pel que fa al finançament en sanitat i educació. Ja ha demanat més diners a Madrid i està pendent de negociacions. A Balears ningú no es pot oposar, ni s'oposa, a aquesta reivindicació. L'increment de població ha deixat en res qualsevol previsió de necessitats financeres que s'hagi fet en els últims temps. Cada any que passa les necessitats es multipliquen. De

manera que falta de tot, tant en sanitat com en educació, i aquest tot es pot reduir a una cosa: molts més diners. El govern de Matas ha fet, podríem dir, un "paquet complet" que embolica tant aquelles reivindicacions en què tothom està d'acord -sanitat i educació-, com els projectes polèmics políticament i socialment -autovies-, com qüestions que presenten matisos polítics -dessaladores i algunes carreteres- a l'hora d'establir prioritats. En només dos mesos ha sabut crear aquesta percepció, que tot és el mateix, i fixar clarament qui seria el responsable a Balears en cas que el govern de Madrid no satisfés els seus anhels, això és, el PSOE d'Antich.

Reforma de l'Estatut. No sols el "paquet únic" inclou obres i finançament, sinó també la hipotètica reforma de l'Estatut. En efecte, en el debat parlamentari abans esmentat així de clar ho digué la vicepresidenta Rosa Estaràs. Que s'ha de lligar el finançament "imprescindible" amb la reforma, vincle que assegurarà que era compartit pel ministre Sevilla. Alhora, introduïa un component ideològic i polític. Que la reforma ha de ser igual que qualsevol altra, "especialment que la de Catalunya", perquè no pot ser que "hi hagi autonomies de primera i de segona", amb la qual cosa, en la pràctica, encara referma més la posició pròpia i deixa el PSOE en una situació compromesa. La portaveu socialista, Francina Armengol, explicà que el seu partit està disposat a reformar l'Estatut per assumir, d'acord amb el programa del PSOE, les competències en matèria d'ordre públic, investigació farmacèutica i inspecció de treball. Estaràs va assumir el paper de gran defensora dels drets a l'autogovern contestant a la socialista que "això seria una simple operació de maquillatge".

El desbordament autonomista del PSOE, pel PP, havia fet la primera passa en el Parlament. Ara els conservadors, fugint del victimisme, han sabut treure rèdit polític del mal resultat electoral i recuperar la iniciativa política a través del "paquet complet" de les reivindicacions davant Madrid.

Miquel Payeras